

JANINA PASŁAWSKA (19 PAŹDZIERNIKA 1926 – 21 STYCZNIA 2019)

Urodziła się w Krościenku, pow. Dobromil, woj. lwowskie, córka Michała, starszego posterunkowego w Policji Polskiej w Chyrowie, i Natalii, z d. Słobacka, gospodyni domowej. Ukończyła Publiczną Szkołę Powszechną w Chyrowie w 1939 r. i zdała egzamin do I Państwowego Gimnazjum i Liceum w Przemyślu. W czasie II wojny światowej ewakuowana wraz z rodziną na Węgry. Od 1940 r. przebywała w obozie dla młodzieży polskiej w Balatonboglar, gdzie ukończyła cztery klasy gimnazjalne i w 1944 r. zdała małą maturę. W 1945 r. wróciła do kraju, początkowo do Krakowa, a po kilku miesiącach do Wrocławia. W 1946 r. zdała egzamin dojrzałości w Państwowym Gimnazjum i I Liceum dla Dorosłych we Wrocławiu. W latach 1946–1952 studiowała na kierunku historia na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie otrzymała tytuł magistra filozofii na podstawie pracy dyplomowej pt. „Związki handlowe Śląska z Węgrami w wiekach średnich”, przygotowanej pod kierunkiem prof. Stefana Ingłota. W 1969 r. uzyskała stopień naukowy dr. nauk humanistycznych, broniąc rozprawy pt. „Kościół św. Krzysztofa we Wrocławiu jako polski kościół cechowy w dobie feudalnej”, napisanej pod kierunkiem prof. Ewy Maleczyńskiej.

Dnia 2 listopada 1949 r., jako studentka, została zatrudniona w Archiwum Państwowym we Wrocławiu w charakterze dietariuszki, 1 stycznia 1950 r. objęła stanowisko asystenta. Wykształcenie uzupełniała kursami archiwalnymi w Jarcinie w 1950 r. i w Rogowie z zakresu paleografii i neografii. 1 października 1955 r. została kustoszem, a 1 października 1958 r. adiunktem archiwalnym i kierownikiem pracowni naukowej. 1 maja 1965 r., jako starszy asystent naukowo-badawczy, została kierownikiem Oddziału IV. 1 czerwca 1966 r. awansowała na adiunkta naukowo-badawczego. Od 1 marca 1971 r. kierowała Oddziałem Ewidencji, Informacji i Udostępniania, a od 1 września 1982 r., tymczasowo, kierowała także Oddziałem Akt Polski Ludowej. W okresie od 1 kwietnia 1985 r. do 31 grudnia 1988 r. pełniła funkcję zastępcy dyrektora Archiwum Państwowego we Wrocławiu. Po przejściu na emeryturę 1 stycznia 1989 r. nie zakończyła pracy w Archiwum i do 31 grudnia 2002 r. była zatrudniona na 1/4 etatu jako

starszy kustosz archiwalny. Od 1 marca 1992 r. do 30 września 2001 r. była zatrudniona także w Państwowym Muzeum Gross-Rosen w Wałbrzychu na stanowisku kustosza.

Zakres prac archiwalnych dr Janiny Paślawskiej w Archiwum Państwowym we Wrocławiu obejmował początkowo porządkowanie, inwentaryzowanie i opracowanie zespołów archiwalnych, prowadzenie ewidencji i kwerendy w zasobie. Przede wszystkim jednak sprawowała nadzór nad udostępnianiem materiałów archiwalnych w pracowni naukowej. Brała udział w licznych wyjazdach zagranicznych, przede wszystkim na Węgry i Słowację, gdzie przydatna była jej bardzo dobra znajomość języka węgierskiego. Uczestniczyła także w pracach międzyarchiwalnego Zespołu Naukowo-Badawczego „Działalność kancelarii urzędów i instytucji okresu księgi wpisów”, kierowanego przez doc. dr Janinę Bielecką.

W latach 70. i 80. XX w. współpracowała z Wojewódzkim Ośrodkiem Konserwatorsko-Archeologicznym we Wrocławiu. Prowadziła także korespondencyjne kursy archiwalne, kursy dla archiwistów zakładowych, a także kształciła przyszłych archiwistów w Studium Pomaturalnym w Zespole Szkół Ekonomicznych we Wrocławiu.

Była współredaktorką *Informatora o zespołach przechowywanych w Archiwum Państwowym w Kłodzku*, wraz z Jerzym Pabiszem (Wrocław 1980). We współpracy z Maciejem Wołyńskim i Włodzimierzem Szilagyi opracowała *Informację o zasobach archiwalnych dotyczących węgla brunatnego na terenie wybranych obszarów Polski południowo-zachodniej do 1945 r.* (Wrocław 1980).

Wyniki prac badawczych, recenzje i komunikaty publikowała także na łamach różnych czasopism. Do najważniejszych prac należą: *Kościół św. Krzysztofa a wrocławski cech kuźnierzy*, „Acta Universitatis Wratislaviensis” 1964, nr 23, s. 197–206; *Wrocławskie zbiory S.B. Klosego jako źródło do dziejów Wrocławia i Śląska*, „Archeion” 1964, nr 41, s. 223–231; *Ogólnopolska konferencja archiwów państwowych we Wrocławiu*, ibidem, 1987, t. 82, s. 238–240; *Jubileusz naukowy prof. Mariana Haisiga*, ibidem, 1989, t. 85, s. 298–299; *Jerzy Pabisz (wspomnienie pośmiertne)*, ibidem, 1991, t. 89, s. 239–240; *Zarys dziejów Archiwum i zawartość zasobu miasta Legnicy*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 1960, nr 2, s. 259–264; *Z dziejów biblioteki kościoła św. Krzysztofa we Wrocławiu (do końca XVII wieku)*, ibidem, 1966, nr 2, s. 269–275; *Księgarstwo węgierskie*, Encyklopedia Wiedzy o Książce, Wrocław 1966; *Sylwetka Eugeniusza Kobzdaja*, „Szkice Legnickie” 1977, t. 19, s. 7–12; *Dokumenty i akta miasta Świdnicy jako źródło do badań nad dziejami miasta i Ziemi Świdnickiej*, „Rocznik Świdnicki” 1980, s. 174–181.

Janina Paślawska w latach 1968–1984 należała do Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, w którym w latach 1972–1973 pełniła funkcję sekretarza, a w latach 1980–1984 była członkiem Komisji Rewizyjnej wrocławskiego Oddziału SAP. Należała i czynnie uczestniczyła w działalności licznych organizacji: Zwią-

zek Nauczycielstwa Polskiego, Liga Kobiet, Związek Zawodowy Pracowników Kultury, Liga Przyjaciół Żołnierza, Polski Czerwony Krzyż, Towarzystwo Miłośników Historii oraz Towarzystwo Miłośników Wrocławia.

W 1965 r. została odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi, a w 1984 r. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Otrzymała także Odznakę XV-lecia Dolnego Śląska, Odznakę Zasłużony Działacz Kultury i Medal 40-lecia PRL.

Janina Paślawska nie założyła rodziny.

Zmarła we Wrocławiu, gdzie została pochowana na cmentarzu Komunalnym Grabiszyn.

Dorota Sokołowska
(Archiwum Państwowe we Wrocławiu)